

Urologie

Gentamicine blaasspoelingen bij terugkerende urineweginfecties

Wat is een blaasspoeling?

Een blaasspoeling is een behandelvorm waarbij een speciale vloeistof in de blaas wordt gebracht via een flexibel slangetje, een katheter genoemd. De vloeistof blijft in de blaas achter terwijl het slangetje direct na toediening verwijderd wordt. Meestal wordt geadviseerd nadien voor een periode (bijv. 1-2 uur) niet uit te plassen. Zo kan de spoelvloeistof in de blaas het beste zijn werk doen.

Blaasspoelingen bij klachten zoals terugkerende urineweginfecties

Een arts kiest niet direct voor preventieve blaasspoelingen. Als de klachten echter snel terugkomen met de gangbare behandelingen, bijvoorbeeld vanwege uitgebreide resistentie voor antibiotica, bijwerkingen en/of allergieën, kan er gekozen worden voor antibiotica toediening via blaasspoelingen. Dit kan alleen als preventie behandeling, en is dus geen therapie of kuur.

Wereldwijd is de meeste ervaring opgedaan met Gentamicine. Dit is een breedspectrum antibioticum dat in ziekenhuizen bij ernstige ziekte via een infuus gegeven kan worden. Bij langer gebruik op deze wijze kunnen bijwerkingen optreden als nierbeschadiging, gehoorverlies en evenwichtsstoornissen. Bij toediening direct in de blaas is dat niet het geval en blijkt Gentamicine heel geschikt om terugkerende blaasontstekingen te voorkomen. Gentamicine werkt heel plaatselijk, het wordt niet in het bloed opgenomen. De kans op ernstige bijwerkingen is dan ook heel erg klein. Het is belangrijk te weten dat Gentamicine niet officieel voor deze toepassing (als blaasspoeling) is geregistreerd, het betreft een zogenaamd 'off-label' gebruik.

Wie kan deze blaasspoeling in de blaas brengen?

Aangezien deze behandeling vaak en ook voor een langere tijd moet worden toegepast, is het fijn als u de behandeling zelf kan uitvoeren. Zelfkatheterisatie is voor bijna alle patiënten in eerste instantie een raar en vervelend idee, maar gek genoeg went het toepassen ervan snel en wordt het soms net zo gewoon als bijvoorbeeld tandenpoetsen. Zelfkatheterisatie is dus goed aan te leren en lukt ook bijna bij alle patiënten.

Mocht zelfkatheterisatie echt niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld door een verminderde handfunctie of verminderd zicht, kan eventueel de Thuiszorg ingeschakeld worden om een medewerker de blaasspoelingen te komen laten toedienen. Patiënten die effect ervaren van de blaasspoelingen zijn meestal zeer gemotiveerd om de spoelingen ook gedurende een langere periode te continueren.

Procedure van aanleren zelfkatheterisatie op de polikliniek

Om de blaasspoelingen op een juiste manier toe te dienen, krijgt u uiteraard vooraf uitgebreide instructie op onze polikliniek. Er wordt een recept voor de apotheek gemaakt voor de medicatie (Gentamicine) en alle andere benodigdheden. Soms moeten de katheters besteld worden via een medisch speciaalzaak (voor medische hulpmiddelen) die dat thuis kunnen afleveren.

Als u dit allemaal binnen heeft, neemt u alles mee naar de speciale instructie-afpraak bij de Urologie verpleegkundige. De verpleegkundige laat u dan uitgebreid zien hoe u alles moet doen. Er is daar ruimschoots tijd voor vragen en het daadwerkelijk oefenen van het klaarmaken van de Gentamicine-oplossing en het zelf inbrengen van de katheter. U zult ook een folder meekrijgen over 'Aanleren zelfkatheterisatie' en 'Toedieningsinstructie blaasspoeling met Gentamicine'.

Hoe vaak moeten de blaasspoelingen worden toegediend?

Er is een vast spoelschema wat geadviseerd wordt.

Week 1 en 2:	dagelijks, inbrengen in de blaas voor het slapen gaan
Week 3 t/m week 12 (tien weken):	om de dag, inbrengen voor het slapen
Week 13 t/m week 22 (tien weken):	twee keer per week, inbrengen voor het slapen

Controle afspraken

U krijgt een belafsprak met de arts of verpleegkundigen ter evaluatie enkele weken na start van de behandeling met de verpleegkundige.

Klachten na een blaasspoeling met Gentamicine

De meeste mensen verdragen deze antibiotica-blaasspoeling zonder enig probleem. Heel af en toe zijn er milde bijwerkingen, zoals een pijnlijk of branderig gevoel in de blaas/plasbuis door de katheterisatie.

Wanneer mag u deze blaasspoelingen niet gebruiken?

Als u allergisch bent voor Gentamicine of als u zwanger bent.

Vergoeding

Blaasspoelingen met Gentamicine worden gedeeltelijk vergoed vanuit de basisverzekering. Uiteraard wordt daarbij eerst uw eigen risico opgebruikt. De medicatie wordt geleverd door uw eigen apotheek. Soms moeten de katheters of andere benodigdheden voor eenmalig gebruik via een medisch speciaalzaak besteld worden. Soms zijn er toch enige kosten aan verbonden.

Wanneer neemt u contact op met Amsterdam UMC, locatie VUMC poli Urologie?

- Als u het gevoel heeft dat er toch weer een urineweginfectie (blaasontsteking) is. Belangrijk is dan om urine te laten testen op de polikliniek of bij uw huisarts.
- Bij koorts > 38.5°C en bij koude rillingen.
- Mocht u toch bijwerkingen vermoeden van de Gentamicine.

Tot slot

Deze brochure betreft een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts. Bijzondere omstandigheden kunnen tot wijzigingen aanleiding geven. Dit zal altijd door uw arts aan u kenbaar worden gemaakt.

Telefonische bereikbaarheid polikliniek Urologie VUmc: tel 020-444 1103.